

Documentul unic de program pentru anii 2010-2012

1. Documentul unic de program (în continuare – *Document unic*) este un document de programare pe termen scurt a implementării politicii de dezvoltare regională, elaborat în baza strategiilor de dezvoltare regională și a planurilor operaționale regionale, ce includ programele și proiectele prioritare de dezvoltare regională care urmează a fi realizate în perioada 2010-2012.

2. Dezvoltarea regională durabilă este un imperativ asumat de țara noastră și Guvernul și-a confirmat angajamentul ferm pentru distribuirea echitabilă a șanselor de dezvoltare pe întreg teritoriul țării. Acest lucru este confirmat atât la nivel legislativ, prin adoptarea Legii privind dezvoltarea regională, cât și la nivel de planificare strategică, prin actele aprobate de Guvern.

3. Politica de dezvoltare regională este identificată, în Strategia națională de dezvoltare, ca fiind una dintre cele cinci priorități naționale, exprimînd responsabilitatea asumată de Guvern la promovarea politicilor de stat în domeniul dezvoltării regionale.

4. Prevederile prezentului Document unic stabilesc sarcinile pe termen mediu ce trebuie îndeplinite în vederea implementării politicii de dezvoltare regională în corespundere cu politica de integrare europeană a Guvernului și acordurile bilaterale Republica Moldova – Uniunea Europeană. Conceptul și obiectivele politicii de dezvoltare regională sînt conforme experienței țărilor europene și se încadrează în Programul de Vecinătate.

5. Elaborarea Documentului unic a fost impusă de necesitatea planificării strategice a procesului de realizare a acțiunilor coordonate, necesare pentru dezvoltarea țării. Totodată, la întocmirea documentului s-a ținut cont de cadrul legal și strategic existent, de realizările și lacunele politicilor strategice implementate anterior, precum și de experiența țărilor din Uniunea Europeană în implementarea proiectelor de dezvoltare regională.

6. În conformitate cu Legea nr.438-XVI din 28 decembrie 2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova, principalele obiective ale dezvoltării regionale sînt:

- a) obținerea unei dezvoltări social-economice echilibrate și durabile pe întreg teritoriul Republicii Moldova;
- b) reducerea dezechilibrelor nivelurilor de dezvoltare social-economică dintre regiuni și din interiorul lor;
- c) consolidarea oportunităților financiare, instituționale și umane pentru dezvoltarea social-economică a regiunilor;
- d) susținerea activității autorităților administrației publice locale și a colectivităților locale orientate spre dezvoltarea social-economică a localităților și coordonarea interacțiunii lor cu strategiile și programele naționale, de sector și regionale de dezvoltare.

7. Conform prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare regională, politica de dezvoltare regională vizează întreg teritoriul Republicii Moldova și va fi implementată în două etape. Pe parcursul etapei inițiale (2010-2012), eforturile Guvernului vor fi îndreptate spre consolidarea capacităților și condițiilor de dezvoltare în cadrul a trei regiuni de dezvoltare – Nord, Centru și Sud. La o etapă ulterioară (2012-2019), activitățile de dezvoltare regională vor fi concentrate în regiunile de dezvoltare Unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, municipiul Chișinău și unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului (Transnistria).

8. Regiunile de dezvoltare nu sînt unități administrativ-teritoriale și nu au personalitate juridică. Regiunile de dezvoltare determină cadrul de planificare, evaluare și implementare a dezvoltării regionale și sînt subiecte ale acestor procese.

9. Principalele documente de planificare a dezvoltării echilibrate și durabile a regiunilor sînt Strategia de dezvoltare regională și Planul operațional regional, care include programele, proiectele și activitățile prioritare.

10. Strategia de dezvoltare regională stabilește perspectivele regiunii pe termen mediu la nivel de priorități și măsuri, fiind în concordanță cu documentele de politici ale Guvernului. Aceasta este elaborată pe baza evaluării economice, sociale și de mediu, a rezultatelor analizei grupurilor de lucru regionale, fiind ajustată la caracteristicile specifice ale regiunii și la provocările dezvoltării regionale.

11. Prioritățile stipulate în strategiile de dezvoltare regională a regiunilor Nord, Centru și Sud sînt:

- a) reabilitarea infrastructurii fizice;
- b) susținerea dezvoltării sectorului privat, în special în regiunile rurale;
- c) protecția mediului și sporirea atractivității turistice.

12. Pentru realizarea priorității privind *reabilitarea infrastructurii fizice* sînt stabilite următoarele măsuri:

- a) reabilitarea și construcția rețelelor de apă, de canalizare și a stațiilor de epurare;
- b) reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri existente și a conexiunilor internaționale;
- c) dezvoltarea și diversificarea căilor de acces și a rețelelor de comunicații.

13. Pentru realizarea priorității privind *susținerea dezvoltării sectorului privat, în special în regiunile rurale*, sînt stabilite următoarele măsuri:

- a) instruirea populației din mediul rural în vederea diversificării mijloacelor de trai și a dezvoltării afacerilor nonagricole;
- b) consolidarea capacităților instituțiilor de informare, de consultanță și de susținere;
- c) dezvoltarea structurilor de cooperare în marketing pentru producția agricolă și integrarea lor în clustere;
- d) dezvoltarea programelor de implementare a standardelor internaționale de calitate și de inofensivitate alimentară.

14. Pentru realizarea priorității privind *protecția mediului și sporirea atractivității turistice* sînt stabilite următoarele măsuri:

- a) promovarea practicilor favorabile mediului, agriculturii și a tehnologiilor nonpoluante;
- b) dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor solide, inclusiv colectarea separată, reciclarea și crearea poligoanelor moderne de stocare a deșeurilor nereciclabile;
- c) diminuarea impactului climei variabile, a degradării solurilor;
- d) reabilitarea edificiilor turistice și integrarea lor în circuitele turistice internaționale.

15. Planul operațional regional formează cadrul de implementare a Strategiei de dezvoltare regională. Obiectivul Planului operațional este de a crea platforma de implementare a Strategiei prin mobilizarea capacităților actorilor regionali și ale grupurilor de interes, încurajînd angajamentul lor de a contribui la dezvoltarea regională și locală.

16. În baza analizei Strategiilor de dezvoltare regională și a Planurilor operaționale regionale ale regiunilor de dezvoltare Nord, Centru și Sud au fost stabilite proiectele prioritare pentru finanțare din mijloacele Fondului național pentru dezvoltare regională pentru perioada 2010-2012, conform anexei la prezentul Document unic.

17. Pentru finanțarea proiectelor de dezvoltare regională vor fi utilizate mijloacele Fondului național pentru dezvoltare regională, constituit din alocațiile anuale din bugetul de stat, ca linie distinctă pentru politica de dezvoltare regională, care constituie 1% din veniturile aprobate ale bugetului de stat pe anul respectiv, cu excepția veniturilor cu destinație specială prevăzute de legislație, pentru anul 2010 fiind alocate mijloace financiare în mărime de 135,4 mil.lei. În Fond vor fi atrase și mijloace din sectorul public și cel privat la nivel local, regional, național și internațional, precum și mijloace oferite de programele de asistență din partea partenerilor de dezvoltare, inclusiv a Uniunii Europene.

18. Achizițiile publice se vor efectua doar pentru proiectele finanțate din Fondul Național pentru dezvoltare regională incluse în Documentul unic.

19. În scopul corelării priorităților, obiectivelor și ȋintelor principalelor documente de politici ȋn care se face referinȋă la politica de dezvoltare regională, ȋn procesul ȋmplementării politicii de dezvoltare regională se va efectua ȋn permanenȋă monitorizarea rezultatelor obȋnute.

20. Proiectele incluse ȋn Documentul unic și finanțate din Fondul naȋional pentru dezvoltare regională vor fi monitorizate de către agenȋiile de dezvoltare regională și Ministerul Construcȋiilor și Dezvoltării Regionale pe ȋntreaga perioadă de ȋmplementare a acestora.

21. Agenȋiile de dezvoltare regională vor raporta trimestrial consiliilor regionale pentru dezvoltare și Ministerului Construcȋiilor și Dezvoltării Regionale despre procesul de ȋmplementare a proiectelor incluse ȋn Documentul unic, precum și despre utilizarea ȋn acest scop a mijloacelor Fondului naȋional pentru dezvoltare regională. Rapoartele trimestriale generalizate ale agenȋiilor de dezvoltare regională vor constitui baza de raportare semestrială a Ministerului către Consiliul Naȋional de Coordonare a Dezvoltării Regionale.

[anexa](#)